

FOOD IN HONGARIJE:

City Spar

Erik Hemmes van Erik Hemmes\Trade Marketing Services bekijkt supermarkten in Europa. Deze maand: een stads-Spar in Boedapest.

Door: **Gé Lommen** Foto: **Erik Hemmes**

Impressies van buitenlandse formules, met medewerking van Erik Hemmes van zijn 'gelijknamige' Trade Marketing Services. Hemmes was onlangs in Boedapest. En liep daar tegen deze City Spar aan, en pakte zijn fotoestel.

Spar heeft in Hongarije een goede positie: een omzet van bijna €1,4 miljard, met ongeveer 400 vestigingen. Over Spar in dat land lezen we ergens op internet: 15% marktaandeel. Markt-leider in Hongarije? Dat is Tesco, met flink wat hypermarkten.

Even wat cijferwerk: € 1,4 miljard jaaromzet van ongeveer 400 Sparren, dat is € 3,5 miljoen als jaaromzet gemiddeld per Spar, dat is € 67.000 per week. Klinkt goed. Maar: klinkt al heel wat

Op de bedieningsafdeling voor brood, kaas en vleeswaren hebben de beelden een zwarte achtergrondkleur. Hemmes: "Een combinatie van achterwand en plafond in dezelfde hoogwaardige uitstraling. Gewoonlijk zien we hooguit een overkapping boven zo'n afdeling, soms in de stijl van een marktkeur. Ik vind dit 'generaties verder'. Ik zou dit ook eerder in Londen, Parijs of Tokio hebben verwacht dan in Boedapest."

Een mooi interieur van het pand is ook mooi meegenomen. Deze City Spar wil uiteraard modern zijn, maar heeft het statige karakter van het majestueuze pand behouden. Een hoog plafond, gewelven en dikke ronde pilaren. Pilaren? Dat klinkt voor een kruidenier vaak als 'hinderpaal'. Maar deze hier maken de City Spar alleen maar mooier. Hemmes: "Prachtige winkel! De vloer, grote, donkere tegels, in contrast met een stijlvol, helderwit plafond en dan dat frisse groen. Het licht van deze Spar is ook fris, helder en tegelijk warm."

Een mooi pand is altijd meegenomen. Deze City Spar in Boedapest bezet de benedenetage van een oud Hongaars stadspand. Erik Hemmes: "Een toevalstreffer! Margriet en ik liepen 's avonds door Boedapest, op zoek naar een restaurant. Opeens zagen we aan de overkant van de straat het Spar-logo en gingen we even kijken."

Ook opvallend: de plafonddhangers, platen met afbeeldingen van eten erop. Geen grote afbeeldingen, maar kleinere croissants, tomaten, druiven en ananas. Erik Hemmes: "Die fotocollages vind ik fenomenaal. Eenvoudig, het past bij eten en het komt overal terug, vanaf het plafond tot onder aan de schappen. Het materiaal waarop die beelden staan, is glanzend. Het kan glas zijn, maar ook doorzichtig plastic. De reflectie van buiten zie je er ook op. Dat maakt het levendiger. Wat een verschil met een gedrukte poster!"

minder als je bedenkt dat het gemiddelde vvo van een Spar in Hongarije ongeveer 1.000 m² te zijn. Want dan is de omzet per m² € 67,- per week. Hemmes: "Minder dan Spar gemiddeld in Nederland." Hemmes taxeert dat op € 90,- per m². Maar, zegt hij, dan doet Spar in Hongarije het toch nog goed, want: denk aan de lage inkomens van de Hongaren!

De eigenaar van Spar in Hongarije is 'Aspiag', net als in Tsjechië, Kroatië, Slovenië. Dan hebben we het over een werkmaatschappij van Spar Oostenrijk, een van de sterkste Spar-spelers, als je dat per land bekijkt. Spar in Oostenrijk is de nummer twee in dat land (na Rewe), met 25% marktaandeel. En als je zo sterk bent, dan kun je er na het wegsmelten van het IJzeren Gordijn niet omheen om in de naburige, voormalige Oostbloklanden te beginnen. Net als al die Duitse en Franse supermarkconcerns hebben gedaan, en net als Tesco. Aspiag is een nogal lelijke afkorting van Austria Spar International AG. En die dochter zit niet alleen in Tsjechië, Kroatië, Hongarije en Slovenië, maar ook in Noordoost-Italië. Alleen Slowakije ontbreekt. (Gek is dat, Slowakije ontbreekt wel

Manden met zoetwaren zijn hier de impulsmeubels. Hemmes: "Bij binnenkomst wordt de klant meteen verleid door impulsproducten, royaal gepresenteerd in manden in 'hoorn des overvloeds'-stijl. Alleen, ik zag er niet echt een prijs bij staan. Die mevrouw rechts greep meteen zo'n vier, vijf producten, terwijl ze nét binnen was."

“Deze agf-afdeling vind ik ook bijzonder”, aldus Hemmes. “Golvende randen, niet rechthoekig, rechtaan. En: een volle drielaags-presentatie. Albert Heijn is zojuist in de nieuwe 3.0-variant ook op drielaags overgestapt. Het oogt supervers, alsof het zó van het land komt, in plaats van voorverpakt in vaste volumes. Weliswaar in groene en zwarte lage kratten, maar door de vulgraad zie je die kratten nauwelijks. En verder aanvullende producten bovenop. En de vulzakjes hangen goed in het zicht.”

City Spar, dus: convenience in de stad, dus ook sterke drank voor het grijpen – ook in Hongarije mag dat. In deze City Spar vinden we het gedistilleerd meteen bij de kassa, net als de tabak en zoetwaren in singleverpakkingen. Let ook op de moderne kassa's. Een op en top moderne Spar. Hemmes: “Spar zorgt er ook voor dat de klant deze artikelen goed kan opmerken, want de meeste hebben twee facings.”

vaker in de lijstjes ‘buitenlandse activiteiten’ van veel supermarktcens. Te veel corruptie? Te veel extreemrechtse sentimenten?)

Spar startte in 1990 in Hongarije, door een overname. En opende in 1991 de eerste Spar. Daarna ging Spar in Hongarije stad na stad af voor overnames van winkeltjes en groothandeltjes. En in 2002 begon het verkavelingswerk. Bijvoorbeeld: Billa, dat er zat, een Oostenrijkse concurrent, wilde weg uit Hongarije. Dus kocht Spar veertien Billa's. Een jaar later wilde Tengelmán-dochter Kaiser er weg, dus kocht Spar 22 Kaisers. Drie jaar geleden wilde Rewe met discounter Plus niet meer verder in Hongarije, dus kocht Spar 177 Plus-vestigingen. En Spar maakt er allemaal Sparren van. ■

Meer foto's bekijken? Mail info@erikhemmes.nl.

Locatienieuws

Maandelijks een overzicht van openingen, uitbreidingen, opheffingen en de planvorming van supermarktllocaties. Tips?

Mail de redactie: vakblad@foodpersonality.nl

HALSTEREN - De Lidl-vestiging in de wijk Rode Schouw wordt volgens de gemeente niet meer heropend. De discountsuper is twee maanden geleden gesloten na een brand. De gemeente heeft de afgelopen tijd met Lidl overlegd over definitieve huisvesting voor de supermarkt. Er ligt nu in principe een akkoord; Lidl gaat verhuizen naar het Hemi-terrein.

LISSE - Er is een intentieverklaring getekend voor de herontwikkeling van het gebied Raadhuisplein en de locatie waar Digros nu is gevestigd. Al eerder waren er plannen voor de herontwikkeling van het gebied Raadhuisplein met woningen, commerciële voorzieningen en een bioscoop. Op een groot deel van de be-gane grond van het oorspronkelijke plan is nu ruimte voor een supermarkt gepland. Digros heeft interesse getoond in deze nieuwe locatie.

VEENENDAAL - De kans is groot dat volgend jaar wordt begonnen met de herinrichting van winkelcentrum Aller Erf in de wijk Dragonder-Noord. De herinrichting van het wijkwinkelcentrum betreft onder meer de uitbreiding van de supermarkt (Jumbo) en de bouw van nieuwe dagwinkels met woningen.

NISTELRODE - Er zijn plannen voor een nieuwe Jumbo-vestiging aan het Laar (centrum). Ook enkele kleinere winkels en horeca maken deel uit van de plannen van ontwikkelaar Maarten de Lorijn. Verder worden 17 appartementen gebouwd en komen er 150 parkeerplaatsen. Als alles volgens plan verloopt kan in februari/maart 2012 met de bouw gestart worden.

OUDEWATER - C1000 gaat verhuizen naar een nieuwe locatie op de hoek Lijnbaan/Vierbergenweg. De huidige locatie bood bedrijfs-economisch onvoldoende perspectief. C1000 werkt mee aan een 'schuifplan' waarbij de huidige C1000-locatie in handen komt van een meubelzaak waardoor de huidige locatie van die winkel in het centrum beschikbaar komt voor de komst van Hema.

SLIEDRECHT - Boon Beheer neemt drie Super de Boer-winkels over van Jumbo en bouwt deze om naar de MCD-formule. De deal omvat de SdB-winkels in Leimuiden, Zeist en Zwijndrecht die een winkelvloeroppervlak hebben van respectievelijk 1.000 m², 1.400 m² en 1.300 m². De MCD groeit hierdoor naar 35 winkels.

ALMELO - Planologisch is er volgens de gemeente geen bezwaar tegen de komst van een Albert Heijn op de hoek Bornsestraat/Violierstraat. Wel moet de AH-vestiging aan de Nieuwstraat dan dicht. Het plan behelst de bouw van een supermarkt en twee kleinere winkelruimten met bovenwoningen op de voormalige plek van een Taxicentrale.

THOLEN - De C1000 in Sint-Annaland gaat verhuizen. Na jaren van onderhandeling hebben de gemeente en ondernemer Bram Gunter een akkoord bereikt. De nieuwe supermarkt krijgt een plek aan het Havenplein en wordt iets groter dan de bestaande supermarkt. Gunter wordt weliswaar eigenaar van de locatie, maar zal de nieuwe winkel niet exploiteren.

BREDA - Behalve een Jumbo-supermarkt komt er op het nieuwe Dr. Struyckenplein in het Heuvelkwartier ook een Lidl-vestiging. Oorspronkelijk zou er een filiaal van Albert Heijn naar het plein komen. Albert Heijn haakte echter af omdat het betrokken onroerend goed alleen maar gehuurd kan worden, terwijl Albert Heijn een voorkeur heeft voor eigen panden.

SASSENHEIM - De huidige Digros aan de Hoofdstraat en aan de Haven in Sassenheim wordt vernieuwd. Ook wordt de locatie van Dirckx en Dirck III aan de Oude Haven 13 herontwikkeld. D-Winkels heeft hiervoor een principeverzoek voor de winkels, een ondergrondse parkeergarage en 36 appartementen ingediend bij de gemeente.

EMMEN - Er is groen licht voor de bouw van een nieuwe Albert Heijn in het centrum van Emmen. Het betreft een nieuwe vestiging tegenover zorgcentrum Holdert. Onder de supermarkt komt een parkeerkelder. Daarbovenop komen zeven verdiepingen met woningen.

Jumbo-ombouw:

De 250e vestiging staat voor begin november gepland (Amsterdam, Buitenveldertselaan), maar de volgende zes openingen heeft Jumbo alweer aangekondigd: in Schoorl (Heere-weg) op 9 november, Grou (Stationsweg) en Tilburg (Lieve Vrouweplein) op 16 november, Klazienaveen (Langstraat) op 23 november en op 30 november Terschelling (Formerum) en Groningen (Wilhelminakade).